

[Bjørn Elmquist]

– at vi på globalt plan ikke ser de samme problemkonfrontationer som i dag.

Dette med en »bæredygtig udvikling« har altså den dimension, men det har også dimensionen, at det i en globaløkologisk sammenhæng skal være noget, der fører til en balance, at vore nye industrier og vore landbrug finder en balance i det økologiske. Derfor gælder det også som et krav til vor hjemlige udvikling; der skulle gerne være en sammenhæng mellem det, vi kan præstere over for den tredje verden, og det, vi gør i vore egne lande. Jeg synes, vi i dansk sammenhæng sidder inde med en viden og har en politik fastlagt – den er måske i sin vorden på visse områder – som placerer os i en særlig ansvarlig og positiv udgangsposition.

Integrerede landbrugsprojekter og skovbrugsprojekter vil være en meget vigtig del, og det er værd at understrege, at Brundtland-kommissionen jo ikke – og her er der vel nok en modsætning til tidligere rapporter – taler om nulvækst, men tværtimod understreger vækstaspektet, behovet for en vækst – en vækst, der er forsvarlig og passet ind i sammenhængen, men uden en vækst i økonomi, og hvad det ellers kan være, får vi ikke løst problemerne. Uden denne vækst kommer vi ikke ind i en god cirkel – en positiv udvikling – og ud af den onde cirkel. Det tror jeg er et af de mest opsigtsvækkende nye elementer i Brundtland-rapporten.

Succesen af disse projekter, jeg taler om, der skal tjene til at standse ørkenområdernes fremmarch, afhænger i meget høj grad af, at lokalbefolkningerne inddrages aktivt. Specielt i Afrika må man være klar over det særpreg, som landbruget har; dér har kvinderne en særlig rolle, og derfor må kvinderne i lokalsamfundene inddrages også i beslutningsprocessen.

Fattigdommen må på én gang ses som en følge af og som en årsag til de alvorlige miljøproblemer, og her er vi inde i det, jeg talte om med den onde cirkel, hvor man ikke kan sige, om det er det ene eller det andet, der er årsag eller virkning.

I Brundtland-rapporten understreges det, at man ikke kommer igennem dette med lette løsninger, men at løsningsmodellerne skal tage alle kendsgerninger med i betragtning. Det er noget, der kan lyde som almindeligheder, når man tager det ud af sammenhængen, men skulle jeg tage sammenhængen med, så

bliver det alt for bredt, og dette så være sagt som nogle af de kodeord, som vi har hæftet os ved.

Det, som vores debat i dag gerne skulle dreje sig om, er, hvad vi kan bruge disse anbefalinger og påpegninger til, sådan som situationen i dag tager sig ud, det være sig for den danske bistand og for den globale bistand. Først et par ord om den danske bistandspolitik set i lyset af Brundtland-rapporten.

Der var for nylig en nordisk konference om miljø og udvikling i Saltsjöbaden, og her fra Folketinget var der adskillige deltagere; jeg selv hørte ikke blandt dem, men jeg har snakket meget flittigt med mit partis deltager i den. Der var også en minister til stede, og vedkommende sagde på konferencen:

»Dansk udviklingsbistand har på det seneste i høj grad taget miljømæssige aspekter med i betragtning ved planlægning og gennemførelse af bistandsprojekter, som er udført i et samarbejde mellem Danmark og de berørte ulande.«

Det var den danske miljøminister, som sagde dette, og det er et synspunkt, som vi i mit parti til fulde kan tilslutte os.

Det fører mig lidt videre: hvad kan vi gøre i fremtiden? Jeg tror, vi skal prøve at opnå, at debatten i dag kan føre til, jeg vil ikke sige en omprioritering, men så en fastslåen af, hvad der hos os skal have førsteprioritet, nemlig at vi i vores bistandsprojekter får gennemført Brundtland-rapportens målsætninger.

Vi giver til fulde tilslutning til, at der skal være en nogenlunde lige fordeling mellem multi- og bilateral bistand, men kommer vi ud i en konfrontation en dag, hvor vi må fastslå, at de danske ulandsprojekter bedre kan tilvejebringe det, som Brundtland-kommissionen tilsigter, er det mit partis opfattelse, at Brundtland-hensynene skal have førsteprioritet, og så må spørgsmålet om ligelig fordeling mellem multilateralt og bilateralt havde andenprioritet – det må vige. For vi må desværre fastslå – jeg tror, det var hr. Fischer, der sagde det så tydeligt – at en del af den multilaterale bistand i dag desværre har bidraget afgørende til den situation, som Brundtland-kommissionen med rette kritiserer. De danske ulandsprojekter har i vidt omfang søgt at tilgodese de synspunkter, som Brundtland-kommissionen taler så varmt om.